

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

DEPARTAMENT ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

KRR.410.2.4.2024

Pan
Mariusz Jabłoński
Prezes Zarządu
„WIDAWA” Sp. z o.o.
Biestrzykowice ul. Ludowa 24
46-112 Świerczów

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/24/037 Funkcjonowanie spółek z większościovym udziałem Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa
i nadzór nad ich działalnością

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	„WIDAWA” Sp. z o.o., Biestrzykowice ul. Ludowa 24, 46-112 Świerczów
Kierownik jednostki kontrolowanej	Mariusz Jabłoński - Prezes Zarządu „WIDAWA” Sp. z o.o. od 4 czerwca 2024 r. W okresie objętym kontrolą funkcję kierownika jednostki poprzednio pełnili: Rafał Staliś - Prezes Zarządu „WIDAWA” Sp. z o.o. od 5 sierpnia 2021 r. do 4 czerwca 2024 r. Rafał Staliś - p.o. Prezesa Zarządu „WIDAWA” Sp. z o.o. od 21 lipca 2020 r. do 5 sierpnia 2021 r., Andrzej Gorczyca – Prezes Zarządu „WIDAWA” Sp. z o.o. od 13 września 2018 r. do 21 lipca 2020 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	Realizacja przez spółkę wyznaczonych jej zadań nałożonych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i przepisy prawa. Gospodarka finansowa i majątkowa spółki.
Okres objęty kontrolą	Od 1 stycznia 2020 r. do 12 lipca 2024 r., z uwzględnieniem dowodów powstałych przed okresem objętym kontrolą
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Kontrolerzy	1. Dariusz Marszałek, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/29/2024 z 23 kwietnia 2024 r. 2. Katarzyna Goławska, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do przeprowadzenia kontroli nr KRR/30/2024 z 23 kwietnia 2024 r. (akta kontroli str. 1-2, 177-181)

II. Ocena ogólna² kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia opisowo realizację przez Zarząd „WIDAWA” Sp. z o. o. celów i zadań nałożonych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i przepisy prawa, a także prowadzenie gospodarki finansowej oraz dotyczącej nieruchomości wykorzystywanych przez Spółkę w działalności gospodarczej.

W latach 2020-2023 „WIDAWA” Sp. z o. o. (dalej: Spółka) realizowała zadania, cele i założenia wyznaczone Spółce na podstawie sporządzanych biznesplanów i przygotowanych i realizowanych przez Spółkę założeniach Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (WPI). Spółka wprowadziła uregulowania wewnętrzne zgodnie z wymogami ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym³, wprowadziła zasady rozporządzania i zbywania składników aktywów trwałych oraz wprowadziła zasady wynagradzania członków organu zarządzającego,

¹ Dz. U. z 2022 r. poz. 623, dalej: ustawa o NIK

² Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

³ Dz.U. z 2024 r. poz. 125 ze zm.

co było zgodne z wymogami ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami⁴. Spółka wykonała również wnioski i zalecenia pokontrolne, w tym z kontroli przeprowadzonych przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa w latach 2020-2023. Spółka w sposób prawidłowy prowadziła gospodarkę finansową oraz gospodarkę nieruchomościami. W latach objętych kontrolą zarówno przychody, koszty jak i zysk Spółki uzależniony był, ze względu na charakter prowadzonej przez Spółkę działalności w zakresie produkcji rolniczej, w znacznym stopniu od czynników zewnętrznych, w tym warunków pogodowych oraz cen rynkowych. Spółka za lata 2020-2022 wypracowała zysk na poziomie od 144,5 tys. zł do 4022 tys. zł. Strata, którą odnotowała Spółka w 2023 r. w kwocie 1509,4 tys. zł wynikała przede wszystkim z mniejszych zbiorów w 2023 r. oraz znacznie niższych cen produktów rolnych, co spowodowało niski stan zapasów, a tym samym zmianę stanu produktów. Spółka analizowała swoją sytuację finansową i dotyczącą nieruchomości m.in. poprzez sporządzane corocznie sprawozdania finansowe, sprawozdania zarządu z działalności oraz biznesplany zawierające charakterystykę rynku, analizę mocnych i słabych stron Spółki oraz możliwości i zagrożenia dla jej funkcjonowania. Czynsz dzierżawny przekazywany przez Spółkę w latach 2020-2023 był zgodny z warunkami określonymi w umowach zawieranych z Krajowym Ośrodkiem Wsparcia Rolnictwa.

Stwierdzone w trakcie kontroli NIK nieprawidłowości polegały na wprowadzeniu przez Zarząd Spółki dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 29 maja 2024 r., uregulowań wewnętrznych dotyczących korzystania z samochodów służbowych oraz prywatnych na cele służbowe, a także wprowadzenia we wzorach umów na korzystanie z samochodów służbowych zapisów w zakresie reprezentacji Spółki przez byłego Prezesa Zarządu.

Najwyższa Izba Kontroli wskazuje na występujące z latami 2020-2023 różnice w zakresie osiągniętych wielkości i wyników ze sprzedaży produkcji rolnej w odniesieniu do biznesplanów Spółki.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowej⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Cele i zadania nałożone przez Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa i przepisy prawa

Opis stanu faktycznego

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 czerwca 2024 r., Spółka, opracowała i wdrożyła strategię rozwoju oraz określiła cele i zadania na poszczególne lata. Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa (dalej: KOWR lub Zgromadzenie Wspólników), w ramach nadzoru bezpośredniego, wyznaczył Spółce obowiązek sporządzania biznesplanu obejmującego wykaz zadań hodowlanych i gospodarczych stojących przed Spółką oraz przygotowania i realizacji Wieloletniego Planu Inwestycyjnego (dalej: WPI). Zgromadzenie Wspólników przyjęło uregulowania wewnętrzne - dokumentację planistyczną składającą się z: WPI na okres 4 lat, biznesplanu w ujęciu rocznym oraz strategii działania na lata 2022-2026. Plany rozwoju obejmowały kluczowe obszary działalności Spółki tj. produkcję roślinną, do której należała: uprawa zbóż (pszenica, kukurydza, pszenżyto, jęczmień), uprawa roślin oleistych (rzepak, słonecznik) oraz działalność usługową: skup i suszenie zbóż i rzepaku. Do 30 czerwca 2021 r. Spółka prowadziła sprzedaż detaliczną artykułów rolno-spożywczych (w tym napojów alkoholowych) i artykułów tytoniowych.

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 1907 ze zm.

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

Cele działania Spółki określone zostały w WPI oraz biznesplanie, tj.:

- cele zarządcze: modernizacja przedsiębiorstwa i unowocześnienie metod produkcji roślinnej przy zachowaniu płynności finansowej;
- cele z działalności produkcyjno-usługowej: unowocześnienie metod produkcji roślinnej skutkujące wzrostem wydajności produkowanego materiału kwalifikowanego, modernizacja parku maszynowego, co miało skutkować zwiększeniem wydajności produkcji roślinnej i finalnie wpłynąć na efektywną i zrównoważoną gospodarkę.

Wśród obszarów rozwoju Spółki określono: modernizację parku maszynowego, zakup nowego sprzętu rolniczego, remont pieca na suszarni, zakup zbiornika na paliwo.

W okresie objętym kontrolą Walne Zgromadzenie wspólników nie określiło mierników realizacji ww. celów oraz obszarów rozwoju. Spółka nie dokonywała zmian opracowanej strategii. W Spółce ustalono zasady prowadzenia hodowli roślin uprawnych, co zawarto w dokumentacji planistycznej składającą się z: WPI na okres 4 lat oraz biznesplanu.

W okresie objętym kontrolą, Spółka prowadziła produkcję zachowawczą materiału siewnego kwalifikowanego pszenicy, pszenżyta i jęczmienia. Areal przeznaczony na produkcję materiału siewnego kwalifikowanego wynosił od 105,00 ha do 177,64 ha. Spółka zawarła pięć umów sublicencyjnych oraz jedną umowę kontraktacyjną dotyczącą produkcji materiału nasienneho.

Spółka nie posiadała maszyn i urządzeń, które rejestrowałyby ilość zbiorów płodów rolnych. Dodatkowo Prezes Zarządu wyjaśnił, że: „*Spółka posiada wagę pozwalającą na określenie ilości (masy) zbioru płodów rolnych, która jest legalizowana.*”.

(akta kontroli str. 93-94, 438-445, 454-456, 532-651, 878-910, 998-1030)

W 2020 r. Spółka zwiększyła obszar zasiewów ogółem z planowanych 743,20 ha na 811,76 ha, co spowodowane było dzierżawą nieruchomości rolnych od Stadniny Koni Prudnik Spółka z o. o. Ponadto Spółka zrealizowała niższe o 122,85 t niż planowane zbiory rzepaku, tj. 574,60 t, co zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu, spowodowane było suszą. W 2020 r. Spółka odnotowała niższe wykonanie zbioru trawy z planowanych 20,00 t na 11,92 t, które spowodowane było dużym zanieczyszczeniem plantacji roślinnej innymi odmianami roślin, przez co po oczyszczeniu plon był niższy niż planowano.

W 2021 r. Spółka zwiększyła, w odniesieniu do 2020 r., obszar zasiewu ogółem z 811,76 ha do 878,04 ha. Natomiast w 2021 r. Spółka nie zrealizowała planu zasiewu grochu, planowanego na 6,23 ha. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu, odbyło się to w związku ze zwiększeniem arealu uprawy kukurydzy, z uwagi na podmokłość pola w okresie przewidywanego zasiewu grochu. Ponadto nastąpiło niższe wykonanie plonu i zbioru pszenicy ozimej (1040,00 t zamiast 1484,98 t), pszenżyta ozimego (645,15 t zamiast 1050,54 t), rzepaku (355,45 t zamiast 517,55 t). co było spowodowane niekorzystną aurą pogodową, tj. w okresie wiosennym, podczas okresu wegetacji panowała susza, natomiast latem wystąpiły obfite opady deszczu, co w konsekwencji, pomimo zastosowania środków ochrony roślin, spowodowało choroby grzybowe roślin. Duży odsetek roślin uległ wyleganiu. Zgodnie z treścią sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2021, plony pszenicy, pszenżyta i rzepaku były „*w miarę dobre*”, a plony jęczmienia i kukurydzy w stosunku do lat ubiegłych były „*zadowolające*”.

W 2022 r. wykonanie planu przez Spółkę w 2022 r. w zakresie plonu i zbioru trawy było niższe, tj. zrealizowano 1,17 t, zamiast 6 t. Jak wyjaśnił Prezes Zarządu, niższy zbiór trawy spowodowany był zanieczyszczeniem plantacji roślinnej innymi odmianami roślin, przez co po oczyszczeniu plon był niższy niż planowano. Zgodnie z treścią sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2022, plony pszenicy,

pszenżyta, rzepaku, jęczmienia, kukurydzy były „zadowalające” w stosunku do lat ubiegłych.

W 2023 r. Spółka zwiększyła obszar zasiewu słonecznika z planowanego 28,61 ha do 38,49 ha. Powyższe spowodowane było zmniejszeniem zasiewu kukurydzy i wprowadzeniem płodozmianu w postaci słonecznika. Ponadto stwierdzono niższe wykonanie plonu i zbioru pszenicy ozimej (1597,00 t zamiast 1740,23 t) oraz pszenżyta ozimego (710,42 t zamiast 894,12 t) - spowodowane częstymi i obfitymi opadami deszczu w okresie od połowy lipca do połowy sierpnia (wyższą wilgotnością ziarna). W konsekwencji, ziarno po wysuszeniu było o niższej masie, niż ta, która została zaplanowana w biznesplanie.

Wystąpienie różnicy pomiędzy planem sprzedaży produkcji roślinnej, a jej wykonaniem w poszczególnych w latach 2020, 2021 i 2023, zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu, wynikały z ilości zakupionego ziarna oraz ziarna pochodzącego z własnych zbiorów. Plan sprzedaży zawierał wyłącznie sprzedaż własnej produkcji roślinnej, natomiast wykonanie planu przedstawiane było wraz ze skupem produkcji roślinnej od rolników. Spółka wskazała, że nie było możliwości przewidzenia, jaka masa zostanie skupiona w danym roku. Ponadto o wielkości sprzedaży decydowała także potrzeba bieżącego finansowania Spółki, a spadek wykonania sprzedaży produkcji roślinnej, który wystąpił w latach 2021 i 2022 w odniesieniu do roku 2020 wynikał z zastosowania w każdym roku płodozmianu, co przekładało się na wielkość plonów (zależnych od czynników pogodowych) oraz od cen. Dodatkowo w czwartym kwartale każdego roku Zarząd decydował o ewentualnej sprzedaży zapasów lub o ich pozostawieniu do sprzedaży w kolejnym roku, jeśli istniała szansa na uzyskanie wyższej ceny sprzedaży.

Spadek przychodu ze sprzedaży roślinnej, pochodzący ze skupu w latach 2020-2023 (który wyniósł 2 369 888,95 zł w 2020 r., 884 355,19 zł w 2021 r., 639 238,43 zł w 2021 r., 384 683,04 zł w 2023 r.) wynikał z faktu, że w 2020 roku Spółka skupiła więcej zboża, z uwagi na korzystną cenę i krótki termin płatności. Natomiast w kolejnych latach, w punktach skupu znajdujących się w rejonie, ceny skupu były konkurencyjne i rolnicy sprzedawali zboża w innych skupach.

Plan sprzedaży słonecznika w 2022 r. nie został wykonany. Zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu, Zarząd Spółki postanowił pozostawić go w stanach zapasowych. Towar został sprzedany w marcu 2023 roku. Ponadto stwierdzono niższą sprzedaż rzepaku (396,61 t), w odniesieniu do planu na ww. rok (860,8 t). W przypadku rzepaku również Zarząd postanowił pozostawić go na zapasach. Został on sprzedany w lutym 2023 roku. W roku 2022 Spółka sprzedała mniej trawy, ponieważ wystąpił jej mniejszy zbiór niż planowano.

W 2023 r. zmniejszono plan sprzedaży produkcji roślinnej w odniesieniu do roku 2022 dla pszenicy ozimej, pszenżyta ozimego, rzepaku, słonecznika, kukurydzy. Plan został zmniejszony z uwagi na wyższą średnią cenę płodów rolnych w roku 2022, w stosunku do planu na rok 2023. Zgodnie z treścią sprawozdania Zarządu z działalności Spółki za rok 2023, plony pszenicy, pszenżyta, rzepaku, jęczmienia, kukurydzy i słonecznika były na podobnym poziomie w stosunku do ubiegłego roku.

Spółka w latach 2020-2023 realizowała cele i zadania określone w biznesplanach. Najwyższa Izba Kontroli wskazuje jednak na występujące z lat 2020-2023 różnice w zakresie osiągniętych wielkości i wyników ze sprzedaży produkcji roślinnej w odniesieniu do biznesplanów Spółki, co było spowodowane głównie czynnikami niezależnymi od Spółki, tj. niekorzystnymi warunkami pogodowymi i zmianami cen artykułów rolnych na rynku krajowym. Stwierdzone różnice wykonania produkcji roślinnej oraz sprzedaży produktów roślinnych nie miały istotnego wpływu na działalność produkcyjną Spółki założoną w ww. biznesplanach.

(akta kontroli str. 862-910)

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 czerwca 2024 r., KOWR, jako podmiot uprawniony do wykonywania praw z akcji w Spółce, podejmował uchwały, jako Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników, w tym w zakresie: dokonywana zmian w akcie założycielskim Spółki, wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości, przyjęcia regulaminów organizacyjnych, odwołania i powoływania Członków Zarządu, powołania Pełnomocnika, wyboru biegłego rewidenta, określenia maksymalnego poziomu zobowiązań dla spółki, ustalenia wynagrodzenia dla Członków Zarządu, wyrażenia zgody na nabycie składnika aktywów trwałych, zatwierdzenia biznesplanu Spółki oraz WPI. Ponadto uchwały przyjmowano na Zwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników, gdzie zatwierdzano sprawozdania finansowe oraz sprawozdania Zarządu z działalności za rok obrotowy, udzielano absolutorium z wykonania obowiązków za rok obrotowy, podejmowano decyzję o pokryciu straty w roku obrotowym oraz podziale zysku netto. Nie stwierdzono braku realizacji uchwał Zgromadzenia Wspólników przez Zarząd Spółki.

(akta kontroli str. 652-682)

W okresie objętym kontrolą, w Spółce obowiązywał „regulamin sprzedaży i zakupu towarów i usług, sprzętu i innych ruchomości oraz nieruchomości obowiązujący w Spółce”, który wszedł w życie 30 marca 2019 r. Powyższy regulamin został zmieniony uchwałą nr 3/2022 Zarządu Spółki z 31 października 2022 r. (wprowadzający aneks nr 1 do regulaminu) oraz uchwałą Zarządu nr 2 z 1 czerwca 2023 r. Kolejna zmiana przyjęta została za uchwałą Zarządu nr 3 z 3 sierpnia 2023 r., gdzie między innymi zmieniono nazwę ww. regulaminu na: „regulamin sprzedaży składników środków trwałych o wartości nie przekraczającej 20.000 złotych oraz zakupu towarów i usług, sprzętu i innych ruchomości oraz nieruchomości obowiązujący w WIDAWA Sp. z o.o. z siedzibą w Biestrzykowicach”. Działając na podstawie § 8 uchwały nr 1/2023 z dnia 16 marca 2023 r. Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników, wprowadzono „regulamin zbywania składników aktywów trwałych o wartości przekraczającej 20.000 złotych obowiązujący Spółce (uchwała Zarządu nr 4 z 3 sierpnia 2023 r.).

Wymogi w zakresie rozporządzania i zbywania składników aktywów trwałych, zawarcia przez spółkę umowy darowizny, zawarcia umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem, były określone w akcie założycielskim Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z dnia 3 kwietnia 2018 r.⁶. KOWR, jako podmiot uprawniony do wykonywania praw z udziałów w Spółce, określił w ww. akcie założycielskim Spółki wymogi zgodne z art.17 ust. 1-6 ustawy z dnia 16 grudnia 2016 r. o zasadach zarządzania mieniem państwowym (dalej: uzzmp).

Akt założycielski określał skład Zarządu Spółki, który powoływany i odwoływany był uchwałą Zgromadzenia Wspólników. W okresie od 3 kwietnia 2018 r. do 15 grudnia 2022 r., zgodnie z zapisami ww. akcie założycielskim, w Spółce przeprowadzono jedno postępowanie kwalifikacyjne, celem wyłonienia kandydata na Członka Zarządu. Zgodnie z umową Spółki: „Zarząd składa się z jednego lub większej liczby członków, którzy są powoływani i odwoływani uchwałą Zgromadzenia Wspólników.” Ponadto umowa określała warunki, jakie musi spełniać członek zarządu, co spełniało wymogi art. 18 ust. 1 i 2, art. 20 i art. 22 uzzmp.

W Spółce nie przechowywano pełnej dokumentacji dotyczącej przeprowadzanych postępowań kwalifikacyjnych. Ogłoszenie postępowania kwalifikacyjnego na

⁶ Zmieniony aktami notarialnymi z: 16 kwietnia 2020 r., z 7 grudnia 2021 r. oraz z 15 grudnia 2022 r.

stanowisko Prezesa Zarządu Spółki zostało opublikowane na stronie internetowej Spółki 9 lipca 2021 r.

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 czerwca 2024 r. Zarząd Spółki był jednoosobowy. W okresie objętym kontrolą W Spółce obowiązywały cztery umowy o zarządzanie: umowa o zarządzanie z dnia 13 września 2018 r. (uchwała nr 10/2018 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 13 września 2018 r.), umowa o zarządzanie z dnia 21 lipca 2020 r. (załącznik do uchwały nr 8/2020 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 21 lipca 2020 r.), umowa z dnia 5 sierpnia 2021 r. (uchwała nr 4/2021 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 5 sierpnia 2021 r.), umowa z dnia 4 czerwca 2024 r. (uchwała nr 4/2024 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 3 czerwca 2024 r.).

(akta kontroli str.9-22, 457-517, 769-832)

W okresie od 1 stycznia 2020 r. do 28 czerwca 2024 r. w Spółce wprowadzone zostały zasady wynagradzania członków organu zarządzającego, zgodnie z wymogami art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. Zasady kształtowania wynagrodzeń dla członków Zarządu Spółki zostały podjęte uchwałą nr 3/2018 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z dnia 15 maja 2018 r. oraz uchwałą z 3 czerwca 2024 r. nr 5/2024. w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Prezesa Zarządu. Przedmiotowe uchwały określały wynagrodzenie członka organu zarządczego, które składało się z wynagrodzenia podstawowego, stanowiącego wynagrodzenie miesięczne podstawowe (określone kwotowo), oraz z wynagrodzenia uzupełniającego za rok obrotowy Spółki uzależnionego od realizacji celów, przyznawanego po udzieleniu temu członkowi organu zarządzającego absolutorium z wykonania przez niego obowiązków przez Zgromadzenie Wspólników. Część stałą wynagrodzenia członka organu zarządczego ustalone było z uwzględnieniem skali działalności Spółki, w szczególności jej aktywów, przychodów i wielkości zatrudnienia. Ponadto, przyznanie wynagrodzenia uzupełniającego uzależnione było od realizacji celów zarządczych, określonych w umowach o zarządzanie. Wysokość tej części pod była określona uchwałą Zgromadzenia Wspólników po zatwierdzeniu sprawozdania Zarządu z działalności Spółki oraz sprawozdania finansowego za ubiegły rok obrotowy. W okresie objętym kontrolą Zgromadzenie Wspólników udzielało członkom organów spółki absolutorium z wykonania przez nich obowiązków przygotowanie i realizację.

(akta kontroli str.9-22, 457-531, 652-682, 842-861)

W okresie objętym kontrolą Prezes Zarządu otrzymywał inne świadczenia o charakterze dodatkowym, w tym: ubezpieczenie od czynności cywilnoprawych, zwrot kosztów z tytułu korzystania z telefonu służbowego, zwrot kosztów z tytułu korzystania z samochodu służbowego. Zasady dotyczące realizacji prawa do korzystania z samochodu służbowego określała odrębna umowa o przekazanie samochodu służbowego, zawarta w dniu 21 lipca 2020 r. pomiędzy Spółką, a p.o. Prezesa Zarządu oraz aneks nr 1 do ww. umowy, z dnia 14 lutego 2022 r. W dniu 5 czerwca 2024 r. Spółka zawarła umowę o przekazanie samochodu służbowego, pomiędzy Spółką, a Prezesem Zarządu. W okresie objętym kontrolą, obowiązywał § 5 ww. umowy, określający zasady wyceny nieodpłatnego świadczenia z tytułu prywatnego użytkowania pojazdu, obejmował następujące zapisy: „z tytułu korzystania z samochodu do celów prywatnych ustala się następującą wysokość zryczałtowanej opłaty miesięcznej, bez względu na liczbę przejazdów w danym dniu i długość przejechanych tras, także w przypadku nie korzystania z samochodu dla celów prywatnych w danym miesiącu. (...) Kwota opłaty nie zawiera kosztów paliwa do samochodu, które finansowane są w sposób określonych odrębnych

postanowieniach niniejszej umowy.” Natomiast, § 7 określał, że: w sprawach nieuregulowanych niniejszą umową, mają zastosowanie przepisy Kodeksu cywilnego oraz innych ustaw, jak również postanowienia regulaminu korzystania z samochodów służbowych obowiązującego w Spółce. W razie sprzeczności pomiędzy postanowieniami ww. regulaminu oraz niniejszej umowy, pierwszeństwo mają postanowienia umowy.” Wobec powyższego, Prezes Zarządu Spółki wyjaśnił, że: „w Spółce nie obowiązywały odrębne postanowienia do umowy o przekazanie do użytkowania samochodu służbowego z dnia 21 lipca 2020 roku.”

(akta kontroli str. 766-861)

W latach 2020-2023 w Spółce przeprowadzono 19 kontroli i audytów. Spółka otrzymała wnioski/zalecenia pokontrolne w wyniku czterech kontroli przeprowadzonych przez:

- AgroNas Sp. z o.o. (kontrola dotyczyła kwalifikacji polowej, kontroli upraw i kondycji plantacji),
- Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Namysłowie (dalej: PPIS) przeprowadzał kontrolę oceny realizacji ogólnych wymogów BHP,
- KOWR (Centrala) przeprowadził kontrolę działalności Spółki, w której zakupiono udziały lub akcje w ramach realizacji ustawy z dnia 11 kwietnia 2003 r. o kształtowaniu ustroju rolnego⁷,
- Oddział Terenowy KOWR w Opolu (dalej: OT KOWR) przeprowadził kontrolę kompleksową nieruchomości niezabudowanej.

Realizacja wniosków/zaleceń przez Spółkę nastąpiła poprzez udzielenie odpowiedzi na wnioski/zalecenia pokontrolne (PPIS, OT KOWR), niezwłoczne wykonanie zaleceń dotyczących kontroli AgroNas Sp. z o.o. oraz zgodnie z wyjaśnieniami Prezesa Zarządu, poprzez podjęcie działań oraz wdrożenie zaleceń KOWR.

(akta kontroli str. 913-993)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości.

1. W latach objętych kontrolą w Spółce nie **uregulowano sposobu** korzystania z samochodów służbowych. Dopiero w trakcie kontroli NIK, tj. 29 maja 2024 r. Zarząd Spółki przyjął uchwałę nr 3/2024 wprowadzającą „regulamin z korzystania z samochodów służbowych oraz prywatnych na cele służbowe”, który określał m. in. wzór umowy o korzystanie z samochodu służbowego. Przedmiotowa uchwała została zmieniona uchwałą nr 4/2024 z 3 czerwca b.r.

(akta kontroli str. 795-825)

Na pytanie, dlaczego dopiero w trakcie trwania kontroli, tj. w 2024 r. wprowadzono regulamin korzystania z samochodu służbowego, Prezes Zarządu wyjaśnił:

„Regulamin został wprowadzony dopiero podczas trwania kontroli. Z samochodów służbowych korzystano za zgodą Prezesa Zarządu”.

(akta kontroli str.1031-1032, 1045)

2. W komparycji wzoru umowy o korzystanie z samochodu służbowego, stanowiącego załącznik nr 1 do „regulaminu z korzystania z samochodów służbowych oraz prywatnych na cele służbowe”, wpisano osobę byłego Prezesa Zarządu jako osobę uprawnioną do reprezentowania Spółki, co było działaniem nierzetelnym.

⁷ Dz. U. z 2024 r. poz. 423.

Dwie umowy o korzystanie z samochodu służbowego zawarte w dniu 10 czerwca 2024 r. zostały podpisane przez obecnego Prezesa Zarządu Spółki jako pracodawcę.

(akta kontroli str.446-451)

W związku z wprowadzeniem ww. zapisów do wzoru umowy, Prezes Zarządu wyjaśnił: „Umowy o korzystanie z samochodów służbowych (...) zawarte 10 czerwca 2024 r. zostały podpisane przez Prezesa Zarządu Spółki Pana Mariusza Jabłońskiego powołanego uchwałą nr 4/2024 z dnia 03 czerwca 2024 roku, ponieważ Prezes Zarządu Rafał Staliś został odwołany z funkcji Prezesa Zarządu Spółki (uchwała nr 3/2024 z dnia 03 czerwca 2024 roku). W umowach o korzystanie z samochodów służbowych nastąpiła pisarska omyłka”.

Jednocześnie do ww. wyjaśnień Prezesa Zarządu została załączona uchwała nr 5/2024 wprowadzająca nową treść umowy o korzystanie z samochodu służbowego oraz załączone zostały dwie umowy, w których przytoczono prawidłowe dane Prezesa Zarządu.

(akta kontroli str.1033-1046)

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka realizowała zadania, cele i założenia, które w ramach nadzoru bezpośredniego nadzorował KOWR, wyznaczając Spółce obowiązek: sporządzania biznesplanu obejmującego wykaz zadań hodowlanych i gospodarczych stojących przed Spółką, przygotowanie i realizację Wieloletniego Planu Inwestycyjnego. Spółka przyjęła uregulowania wewnętrzne - dokumentację planistyczną składającą się z: WPI na okres czterech lat, biznesplanu i strategię działania. Spółka wprowadziła zasady rozporządzania i zbywania składników aktywów trwałych, zawarcia przez spółkę umowy darowizny, zawarcia umowy o usługi prawne, usługi marketingowe, usługi w zakresie stosunków międzyludzkich (public relations) i komunikacji społecznej oraz usługi doradztwa związanego z zarządzaniem. Ponadto, w Spółce wprowadzono uregulowania zgodnie z wymogami art. 18 ust. 1 i 2, art. 20 i art. 22 uzzmp. W okresie objętym kontrolą, w Spółce wprowadzone były zasady wynagradzania członków organu zarządzającego, co było zgodne z wymogami art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2016 r. o zasadach kształtowania wynagrodzeń osób kierujących niektórymi spółkami. W okresie 2020-2023 r. Spółka wykonała sformułowane po zewnętrznych kontrolach wnioski/zalecenia pokontrolne.

Dopiero w toku kontroli NIK, tj. w dniu 29 maja 2024 r. Zarząd Spółki podjął uchwałę wprowadzającą „regulamin z korzystania z samochodów służbowych oraz prywatnych na cele służbowe”, a wprowadzony w tym regulaminie w załączniku nr 1 wzór umowy na korzystanie z samochodów służbowych był określony nierzetelnie w zakresie reprezentacji Spółki przez osobę byłego Prezesa Zarządu..

OBSZAR

Opis stanu
faktycznego

2.Gospodarka finansowa i majątkowa spółki

2.1. Gospodarka finansowa Spółki.

Za 2020 r. Spółka osiągnęła przychód netto ze sprzedaży⁸ w kwocie 7348,3 tys. zł, co stanowiło 122% planu (6024,3 tys. zł), w tym z działalności podstawowej (sprzedaży produktów roślinnych) Spółka uzyskała przychód w kwocie 6672,8 tys. zł. tj. 74,8% planu (4988,8tys. zł). Pozostała kwota przychodu pochodziła ze sprzedaży materiałów i towarów oraz ze zmiany stanu produktów. Zysk netto Spółki wyniósł 144,5 tys. zł, co stanowiło 41,6% planu (347,1 tys. zł), i w całości został przeznaczony na kapitał zapasowy. Na powstałą różnicę pomiędzy planem, a jego wykonaniem miała wpływ m.in.: naprawa urządzenia, dzięki któremu Spółka zwiększyła zakup

⁸ Dane na podstawie rachunku zysku i strat w sprawozdaniu zarządu z działalności Spółki WIDAWA w roku 2020.

plodów rolnych do odsprzedaży oraz uzyskanie większych zbiorów własnych, pozostawienie mniejszej ilości zapasów na koniec roku, z powodu konieczności sprzedaży i zasilenia stanu środków finansowych na obsługę zadłużenia do KOWR, brak realizacji sprzedaży nieruchomości zabudowanej - sklepu w Namysławowie, koszty wynikające z dużej liczby nadgodzin w związku z wykonywaną pracą oraz spłata pożyczek zaciągniętych w drugiej połowie 2019 r.

Za 2021 r. Spółka osiągnęła przychód netto ze sprzedaży w kwocie 5676,2 tys. zł, co stanowiło 77,6% planu (7316,7 tys. zł) oraz 77% wykonania roku poprzedniego. Z działalności podstawowej (sprzedaży produktów roślinnych) Spółka uzyskała przychód w kwocie 5240,4 tys. zł (94,9% planu). Pozostała kwota przychodu pochodziła ze sprzedaży materiałów i towarów oraz z przychodów operacyjnych.

Zysk netto Spółki wyniósł 425,5 tys. zł, co stanowiło 13,4% planu (3186,2 tys. zł) oraz 294% roku poprzedniego, i został przeznaczony na kapitał zapasowy Spółki, w tym na zadania inwestycyjne w zakresie amortyzacji w wysokości 223 tys. zł. Na nieosiągnięcie zaplanowanego zysku miały wpływ m.in. pozostawianie mniejszej ilości zapasów na koniec roku ze względu na konieczność sprzedaży i zasilenia stanu środków finansowych na obsługę zadłużenia bieżącego, mniejszy skup plodów rolnych ze względu na ogólną sytuację na rynku (wahania cen), konieczność skorzystania i wynajmu obcego taboru (kombajn, ciągnik), niewykonanie prognozy w zakresie planowanego do sprzedaży majątku Spółki, strata ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych – powiązanie z pozycją zysku ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych (wartość nieumorzonych i sprzedanych środków trwałych).

Za 2022 r. Spółka osiągnęła przychód netto ze sprzedaży w kwocie 10 255 tys. zł, co stanowiło 152,4% planu (6726,8 tys. zł) oraz 180,7% wykonania roku poprzedniego. Z działalności podstawowej (sprzedaży produktów roślinnych) Spółka uzyskała przychód w kwocie 7631,1 tys. zł (120,3% planu). Pozostała kwota przychodu pochodziła ze zmiany stanu produktów.

Zysk netto Spółki wyniósł 4022 tys. zł, co stanowiło 134% planu (3000,7 tys. zł) oraz 945,2% roku poprzedniego, i został przeznaczony w kwocie 4008 tys. zł na kapitał zapasowy Spółki oraz w kwocie 14 tys. zł na zasilenie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych.

Za 2023 r. Spółka osiągnęła przychód netto ze sprzedaży w kwocie 5872,9 tys. zł, co stanowiło 62,6% planu (9375,5 tys. zł) oraz 57% wykonania roku poprzedniego.

Z działalności podstawowej (sprzedaży produktów roślinnych) Spółka uzyskała przychód w kwocie 8023,8 tys. zł (97% planu). Pozostała kwota przychodu pochodziła ze zmiany stanu produktów.

Strata netto Spółki wyniosła 1509,4 tys. zł., tj. -106,9% planu (1411,4 tys. zł) oraz -38% roku poprzedniego. Różnica pomiędzy planowanym zyskiem Spółki a stratą wykazaną w 2023 r. zgodnie z danymi finansowymi, wynika z wykazania zmiany stanu produktów w kwocie (-)2153 tys. zł oraz zwiększonych kosztów działalności operacyjnej (zużycia materiałów i energii, kosztów usług obcych i wynagrodzeń). Ponadto kwota przychodów wykazywała znaczny spadek w porównaniu do roku poprzedniego, na co miały wpływ ceny produktów rolnych, w tym zbóż, które uległy znacznemu zmniejszeniu w kraju i na świecie.

W związku z stwierdzoną stratą za 2023 r. Prezes Zarządu wyjaśnił m.in., że: „produkcja rolna nie jest produkcją stałą, ze stałą ilością i ceną. W produkcji rolnej zmiana zasiewów (plodozmian, który nas obowiązuje pod względem agronomicznym) może spowodować całkowitą zmianę trendu wartościowego wyników finansowych”. Ponadto wyjaśnił, że pomiędzy różnicą pomiędzy planem a wykonaniem wynika głównie z jednej pozycji, tj. zmiany stanu produktów. „Na stan zapasów (potrzebnych do określenia zmiany) składa się nie tylko ilość produktów pozostających w jednostce na ostatni dzień roku bilansowego, ale również wartość produkcji w toku (wycenianej według bezpośrednich kosztów wytworzenia poniesionych w danym roku obrotowym

na produkcję roślinną, której zbiór nastąpi w kolejnym roku obrotowym oraz rozliczenia międzyokresowe kosztów, w odniesieniu do tych samych danych roku poprzedniego, stąd nazwa „zmiana”, czego biznesplan w swojej formule nie uwzględnia i wówczas pojawia się różnica. Słowo „zmiana” oznacza, że wartości w tej pozycji mogą przyjmować zarówno wartość ujemną jak i dodatnią”.

Spółka nie posiada udziałów lub akcji w innych spółkach. Spółka w latach objętych kontrolą poniosła koszty odpowiednio w kwocie: 8155,8 tys. zł za 2020 r. (plan zakładał 6368,2 tys. zł), 7220,4 tys. zł za 2021 r., (plan 10 884,6 tys. zł), 7235 tys. zł za 2022 r. (plan 7292,6 tys. zł) oraz 8332,1 tys. zł za 2023 r. (plan 8684,1 tys. zł).

Koszty operacyjne Spółki wyniosły w latach 2020-2023 odpowiednio: 7801,8 tys. zł (plan 6280,9 tys. zł) za 2020 r., 6517 tys. zł (plan 7374,2 tys. zł) za 2021 r., 6802,8 tys. zł (plan 7061,1 tys. zł) za 2022 r. oraz 8352,7 tys. zł (plan 7911,3 tys. zł) za 2023 r.

Spośród kosztów operacyjnych największą grupę stanowiły koszty dotyczące:

- zużycia materiałów i energii (odpowiednio w latach 2020-2023: 4626 tys. zł, 3690,7 tys. zł, 4008,1 tys. zł oraz 4790 tys. zł),
- wynagrodzeń (1093,4 tys. zł, 954,9 tys. zł, 990 tys. zł, 1107 tys. zł) oraz
- usług obcych 348,6 tys. zł, 881,2 tys. zł, 989,4 tys. zł, 1139,6 tys. zł.

W zakresie kosztów zużycia materiałów i energii zmiana ich poziomu wynikała z wielkości arealu i różnorodności zasiewów (plodozmianu) w danym roku, co przekładało się wielkość zużycia kosztów bezpośrednich głównie w postaci nawozów, środków ochrony roślin oraz paliwa. Powyższe miało wpływ na wzrost usług obcych w formie usług rolniczych, z których Spółka korzystała, w przypadku, kiedy nie mogła całości arealu zagospodarować własnym parkiem maszynowym. Jak wyjaśnił były Prezes Zarządu, różnica pomiędzy ostatecznymi wynikami, a danymi ujętymi w biznesplanach była spowodowana tym, że w biznesplanach ujmowano zdarzenia przewidując nadchodzące tendencje rynkowe i robiono to ze znacznym wyprzedzeniem, a później w wyniku zdarzeń zewnętrznych okazywało się, że nie były one odpowiednio doszacowane.

W latach 2020-2023 aktywa Spółki wynosiły odpowiednio: 15 391 tys. zł, 15 028,3 tys. zł, 19 058,2 tys. zł oraz 16 575,4 tys. zł. Spośród aktywów trwałych największą pozycję stanowiły rzeczowe aktywa trwałe w tym grunty, budynki oraz środki transportu, z których te ostatnie zanotowały największy wzrost⁹. Wśród aktywów obrotowych największą pozycję stanowił zapasy, w tym produkty (których kwota w okresie kontroli zmalała na skutek sprzedaży) oraz półprodukty i produkty w toku¹⁰ (których wartość w okresie kontroli wzrosła w związku ze wzrostem cen nasion, nawozów i środków ochrony roślin oraz w związku ze wzrostem arealu obsadzanym przez Spółkę).

Pasywa Spółki w okresie objętym kontrolą wynosiły odpowiednio: 15 390,9 tys. zł w 2020 r., 15 028,3 tys. zł w 2021 r., 19 058,2 tys. zł w 2022 r. oraz 16 575,4 tys. zł w 2023 r., spośród których największą kwotę stanowił kapitał zapasowy oraz rezerwy i zobowiązania krótko i długoterminowe. Spółka odnotowała wzrost kapitału zapasowego w latach 2020-2023, który był związany bezpośrednio ze wzrostem wyniku finansowego, w szczególności za 2022 r. Wartość zobowiązań krótkoterminowych była zmienna i uzależniona od wielkości wykorzystanego kredytu obrotowego, ilości zakupionych nawozów i środków ochrony roślin, wielkości zakupów bieżących oraz od wielkości sprzedaży płodów rolnych. Na wartość zobowiązań długoterminowych, których wartość systematycznie malała w okresie

⁹ Powodem wzrostu był m.in. zakup ciągnika w leasingu finansowym, który zwiększył wartość środków transportu.

¹⁰ Ta pozycja bilansowa wyceniana jest na ostatni dzień roku według bezpośredniego kosztu wytworzenia produkcji roślinnej, na który to koszt składa się wartość zużytych nasion, nawozów, środków ochrony roślin, usług rolniczych i plac bezpośrednio związanych z produkcją roślinną, której zbiór nastąpi w kolejnym roku kalendarzowym (obrotowym).

objętym kontrolą największy wpływ miała kwota zobowiązań wobec KOWR z tytułu umowy sprzedaży nieruchomości¹¹ oraz leasing finansowy środka trwałego (ciagnika).

Źródłem finansowania majątku Spółki, w tym kapitału własnego i zobowiązań długoterminowych oraz kapitału obrotowego (aktywa bieżące - zobowiązania bieżące) były: środki pochodzące z kredytów bankowych, środki własne ze sprzedaży produkcji, leasing operacyjny i finansowy oraz pożyczki.

Spółka w sposób prawidłowy analizowała swoją sytuację finansową m.in. poprzez sporządzane corocznie sprawozdania finansowe oraz sprawozdania zarządu z działalności. Ponadto w okresie objętym kontrolą były sporządzane corocznie biznesplany zawierające m.in. wieloletnie plany inwestycyjne, charakterystykę rynku na jakim działa Spółka, analizę mocnych i słabych stron Spółki oraz możliwości i zagrożenia dla jej funkcjonowania¹², założenia dotyczące poziomu czynszu dzierżawnego, założenia planistyczne w zakresie produkcji, planowaną restrukturyzację majątkową (sprzedaż nieruchomości), nakłady inwestycyjne, źródła finansowania oraz poziom zobowiązań oraz wybrane wskaźniki produkcyjno-ekonomiczne. Spółka sporządziła również, z uwzględnieniem biznesplanu, strategię rozwoju na lata 2022-2026.

W okresie objętym kontrolą Spółka corocznie otrzymywała sprawozdania biegłego rewidenta, zawierającą opinię o tym, że z roczne sprawozdania finansowe Spółki, przedstawiały rzetelny i jasny obraz sytuacji majątkowej i finansowej Spółki, były zgodne co do formy i treści z obowiązującymi Spółkę przepisami prawa oraz umową Spółki oraz zostały sporządzone na podstawie prawidłowo prowadzonych ksiąg rachunkowych zgodnie z przepisami rozdziału drugiego ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości¹³. Przedmiotowe sprawozdania zawierały również opinię o sprawozdaniu zarządu z działalności Spółki, w której biegły potwierdzał, że przedmiotowe sprawozdania zostały sporządzone zgodnie z art. 49 ustawy o rachunkowości oraz były zgodne z informacjami zawartymi w sprawozdaniu finansowym.

(akta kontroli str. 29-93, 97-157, 194-237, 259-347, 427-443)

2.2.Gospodarka nieruchomościami

Na koniec 2023 roku Widawa Spółka z o.o. w Biestrzykowicach gospodarowała na 905,7672 ha gruntów, w tym: 878,0347 ha gruntów ornych, 0,28 ha użytków zielonych, 9,5813 ha grunty pod zabudowaniami, nieużytki stanowiły 2,67 ha i pozostałe grunty 15,2012 ha. Spółka gospodarowała na terenie trzech gmin wchodzących w skład powiatu namysłowskiego leżącego na terenie województwa opolskiego. W latach 2020-2023 Spółka posiadała 487,8639 ha gruntów własnych oraz 282,7264 ha gruntów dzierżawiła od KOWR oraz 135,1769 ha stanowiły grunty użytkowane czasowo.

Spółka w latach 2020-2023 przekazywała czynsz z tytułu dzierżawy gruntów od KOWR i innych umów zgodnie z warunkami określonymi tymi umowami, według których czynsz z tytułu dzierżawy gruntów od KOWR wynosił od 2 decytony (dt)

¹¹ Umowa sprzedaży z nieruchomości z dnia 31 maja 2012 r. zawarta pomiędzy Agencją Rynku Rolnego jako sprzedającym (którego następną prawnym jest KOWR) i Widawa Sp. z o.o. (kupujący).

¹² Wśród słabych stron Spółki zostały wskazane m.in. niefunkcjonalność i zbędność części budynków gospodarskich związana z zaprzestaniem prowadzenia hodowli zwierząt w 2013 r. oraz naprawy wyeksploatowanych maszyn rolniczych, a wśród zagrożeń: wskazano na: nieprzewidziane kataklizmy i klęski żywiołowe (grad, powódzie, wymarznienia, susza itp.), nieprzewidziane ceny na produkty rolne, wzrost kosztów nawozów, środków ochrony roślin, materiału siewnego, wzrost inflacji, konflikt zbrojny na terenie Ukrainy oraz średnia wieku pracowników przekraczającą 54 lata oraz trudności z pozyskaniem wykwalifikowanych pracowników do prac w rolnictwie.

¹³ Dz.U. z 2023 r. poz. 120, ze zm.

pszenicy (2020 r.) do 635,75 dt pszenicy (2023 r.), a z tytułu umów poddzierżawy w wysokości od 3,4 dt do 400,4 dt.

(akta kontroli str. 109-127, 176, 238-258)

Na podstawie z przyjętych biznesplanów, w latach objętych kontrolą Spółka dokonała analizy posiadanych nieruchomości pod kątem ich przydatności w działalności Spółki, w tym m.in. planowała sprzedaż kilku nieruchomości (sklepu, działki oznaczonej nr 10/1, warsztatów, obory, terenu rekreacyjnego, budynku suszarni, terenu po silosach oraz biurowca). W 2021 r. Spółka w zgodnie obowiązującym regulaminem sprzedaży¹⁴ oraz za zgodą Zgromadzenia Wspólników¹⁵ dokonała sprzedaży nieruchomości zabudowanej - sklepu położonego w Namysławie. Spółka w sposób gospodarny dokonała sprzedaży nieruchomości w oparciu o cenę ustaloną na podstawie operatu szacunkowego.

W sprawie braku realizacji sprzedaży pozostałych planowanych do sprzedaży nieruchomości, Prezes Zarządu wyjaśnił m.in.: „Spółka wystąpiła do KOWR z wnioskiem o zgodę na sprzedaż nieruchomości. W odpowiedzi na nasz wniosek zostaliśmy poinformowani, że uchwała Zgromadzenia Wspólników zezwalająca na zbycie przez Spółkę nieruchomości nastąpi dopiero po zdjęciu hipotecznego obciążenia z przedmiotowych działek. Spółka wystąpiła z wnioskiem do KOWR oddział Opole o zwolnienie części nieruchomości od obciążenia hipotecznego. Do dnia dzisiejszego nie otrzymaliśmy pisemnej odpowiedzi”.

(akta kontroli str. 93-94, 98, 344-364, 438-443)

W latach objętych kontrolą Spółka wykonywała wymagane przepisami ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁶ okresowe kontrole stanu technicznego obiektów budowlanych w tym prowadzono dla nich książki obiektów budowlanych. W wyniku oględzin dwóch obiektów budowlanych ustalono, że Spółka realizowała zalecenia wynikające z tych kontroli.

(akta kontroli str. 365-426)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości

OCENA CZĄSTKOWA

Spółka w sposób prawidłowy prowadziła gospodarkę finansową oraz gospodarkę nieruchomościami. W latach objętych kontrolą zarówno przychody, koszty jak zysk uzależniony był, ze względu na charakter działalności Spółki, głównie od czynników zewnętrznych, w tym warunków pogodowych oraz cen rynkowych. Spółka za lata 2020-2022 wypracowała zysk na poziomie od 144,5 tys. zł do 4022 tys. zł. Strata Spółki, którą odnotowała w 2023 r. w kwocie 1509,4 tys. zł wynikała, oprócz ww. czynników, przede wszystkim ze zmiany stanu produktów.

Spółka w sposób prawidłowy analizowała swoją sytuację finansową i oraz dotyczącą nieruchomości m.in. poprzez sporządzane corocznie sprawozdania finansowe oraz sprawozdania z działalności Zarządu oraz biznesplany zawierające m.in. wieloletnie plany inwestycyjne, charakterystykę rynku na jakim działa Spółka, analizę mocnych i słabych stron Spółki oraz możliwości i zagrożenia dla jej funkcjonowania. Czynsz dzierżawny przekazywany przez Spółkę latami 2020 -2023 był zgodny z warunkami określonymi umowami, w tym z tytułu dzierżawy gruntów od KOWR.

¹⁴ Regulamin sprzedaży i zakupu towaru i usług, sprzętu i innych ruchomości i nieruchomości obowiązujący w Widawa Sp. z o.o. od 30 marca 2019 r. (załącznik do uchwały nr 2 Zarządu Spółki z dnia 1 czerwca 2023 r. tj. ze zm.)

¹⁵ Uchwała nr 1 Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników z 20 stycznia 2021 r.

¹⁶ Dz. U. z 2024 r. poz. 725, ze zm.

IV. Wnioski

W związku z wprowadzonym, w trakcie kontroli, regulaminem korzystania z samochodów służbowych w Spółce oraz wprowadzeniem prawidłowych zapisów w umowach o korzystanie z samochodu służbowego, NIK odstępuje od formułowania wniosków pokontrolnych w tym zakresie.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Departamentu Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 11 lipca 2024 r.

Kontrolerzy
Dariusz Marszałek
Główny specjalista kontroli
państwowej

/-/

podpis

Katarzyna Goławska
Specjalista kontroli państwowej

/-/

podpis

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Rolnictwa
i Rozwoju Wsi
p.o. Dyrektor
Marek Adamiak

/-/

podpis